WIKIPÉDIA

Pastu nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **pastu nyelv** (pastu: پښتو, egyéb nevein: *pasto*, *patán*, *patáni*, *patu*, *pahtu*) az indoeurópai nyelvcsalád indoiráni alcsaládjának iráni ágába tartozó nyelv.

Elsősorban Afganisztánban és Pakisztánban beszélik, továbbá jelentős számú ember Iránban (kb. 100-150 ezer) és Németországban menekültként sokan; első és második nyelvként összesen 40-60 millióan.[1]

A nyelv elég archaikus az újperzsához képest. Megkülönbözteti a hím- és a nőnemet, és vannak benne retroflex mássalhangzók.

Pastu پښتو	
Beszélik	Afganisztán, Pakisztán, Irán, Németország
Beszélők száma	40-60 millió fő
Nyelvcsalád	indoeurópai indoiráni iráni pastu
Írásrendszer	arab ábécé
Hivatalos állapot	
Hivatalos	Afganisztán

A Wikimédia Commons tartalmaz پښتو témájú médiaállományokat.

Tartalomjegyzék

Írásmód

A pastu ábécé az arab ábécé egy módosított formáját használja. Az ábécé-jük 44 betűből és 4 diakritikus jelből áll.

Irodalma a 17. század után alakult ki.

Pastu ábécé

ا	ب	پ	ت	ټ	ث	ج	ځ	چ	څ	ح	خ
ā, —	b	p	t	ṭ	s	j	ź	č	c	h	x
/ɑ, ʔ/	/b/	/p/	/t̪/	/ʈ/	/s/	/d͡ʒ/	/d͡z/	/t͡ʃ/	/t͡s/	/h/	/x/

د	ډ	ذ	ر	ړ	ز	ژ	ږ	س	ش	ښ
d	ḍ	z	r	ṛ	z	ž	ǵ (*or* ẓ̌)	s	š	x̌ (*or* ṣ̌)
/d̪/	/ɖ/	/z/	/r/	/ɺ̢ ~ɻ/	/z/	/ʒ/	/ʐ, ʝ, g/	/s/	/ʃ/	/ʂ, ç, x/

ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ک	ګ	ل
s	z	t	z	—	ğ	f	q	k	g	l
/s/	/z/	/t̪/	/z/	/ʔ/	/ɣ/	/f/	/q/	/k/	/g/	/l/

م	ن	ڼ	و	ه	ي	ې	ی	ۍ	ئ
m	n	ṇ	w, ū, o	h, a, ə	y, ī	ē	ay, y	əi	əi, y
/m/	/n/	/ɳ/	/w, u, o/	/h, a, ə/	/j, i/	/e/	/ai, j/	/əi/	/əi, j/

Nyelvjárások

Iráni nyelvek. A pastu rózsaszínnel (pashtun)

- **Déli**
  - Kandahari
  - Kakar (vagy délkelet-dialektus)
  - Mandokhel-Shirani
  - Marwat-Lodi-Bettani
  - Dél-Karlani
- **Északi**
  - Észak-Karlani
  - Kharoti
  - Közép-pastu
  - Észak-pastu
  - Északkeleti
- **Vaneci** (pastu: ونڅي). A vanecit - amelyet elsősorban Beludzsisztánban beszélnek - részben a pastu egy dialektusának tekintik, azonban gyakran a mai pastutól különálló nyelvnek tekintik a nyelvészek.

Pastu mondatok

Vaneci nyelvjárás	Kandahari nyelvjárás	Fordítás
اندي وګوړي چي موښ پيار غه څټ لېږدي وي indī waguṛ̈ī čī mōš piyār ğa tsaṭ lēždī wī	په دې کلي کې زموږ د پلار ډېر غوايان وه pə de kəli ki zmuẓ̌ də plār ḍer ğwāyān wə	Ebben a faluban apánknak sok tehene volt.
شمزې و خوارږه شوې مي دې غوزين šamze o xwāržə šwe mī de ğōzīn	شلومبې او خوابږه شيدې هم چښي šlombe aw xwāẓ̌ə šide ham čṣ̌i	Ők is isznak írót és édes tejet.

Szótárak

- Google Translate. pastu (https://web.archive.org/web/20160416120532/https://translate.google.hu/)
- Ijunoon. angol-pastu (http://www.ijunoon.com/pashto/)

Fordítás

- Ez a szócikk részben vagy egészben a *Pashtu language* című angol Wikipédia-szócikk fordításán alapul. Az eredeti cikk szerkesztőit annak laptörténete sorolja fel.
- Ez a szócikk részben vagy egészben a *Paschtunische Sprache* című német Wikipédia-szócikk fordításán alapul. Az eredeti cikk szerkesztőit annak laptörténete sorolja fel.

Jegyzetek

1. Herbert Penzl, Ismail Sloan: A Grammar of Pashto, 2009 https://books.google.it/books?id=zvRePgAACAAJ&hl=it